Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Filiera teoretică – profil real ; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

•Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu .
•Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

,,Generația imediat următoare celei lui Kogălniceanu l-a dat pe Titu Maiorescu, devenit cu timpul (și cu deosebire în anii comunismului fundamentalist) spiritul tutelar al lumii literelor românești. A fost, fără nicio îndoială, o figură impunătoare și, mai mai mult decât atât, un spirit constructiv, ,,întrupând – cum scria , patetic, scepticul Lovinescu , la doi ani după moartea lui – teoretic și practic triumful principiului moral, singura axă a acestui pământ ce-l împiedică de a se prăbuși în neant și în tină ” (Eugen Lovinescu , Scrieri 1, Editura pentru literatură 1969, p 50) .

Nu mă voi strădui să-i enumăr marile, binecunoscutele calități și înfăptuirile pe care nu încetăm de un secol să le admirăm. Să le punem, mai bine, alături de cealaltă figură providențială a secolului al XIX-lea , Kogălniceanu, și , vizitând cu închipuirea și pe celelalte personaje din galeria călăuzitorilor de conștiințe, să încercăm să descoperim notele lor comune.

Așadar, ce impune românilor în general și românilor din epoci de tranziție, în special, de cine anume se lasă ei impresionați? Întâi de toate, insul trebuie să dezvolte de foarte devreme semnele dotării excepționale. Ceva din biografie va fi destinat să sugereze prezența genei geniului. Nu altfel decât predecesorul Kogălniceanu și decât alți câțiva din aceeași spiță ilustră(Eminescu, Iorga), Maiorescu e de o uimitoare precocitate: elev la 11 ani al Academiei Theresiane unde dă dovezile asimilării rapide a unei culturi solide și variate, cu lecturi în germană, engleză, franceză, italiană, latină; la 17 ani cântăreț de flaut și traducător al unei povestiri de Jean Paul și al unor texte din Lessing; la 18 ani ani absolvent ca șef de promoție al școlii din Viena; la 19 ani doctorat *magna cum laude* în filozofie la Berlin; la 20 de ani licență în litere la Paris și, peste un an, licență în drept la Sorbona; la 23 de ani decan al Facultății de Filozofie și rector al Universității ieșene. Și unde mai pui că aceste competențe fuseseră validate în țări ale Europei civilizate .

Mi se pare, de asemenea, că printre însușirile pe care ar trebui să le posede un astfel de mentor spiritual și ,,călăuză a neamului” se află darul elocvenței. Cum știm, Maiorescu, pe urmele lui Kogălniceanu, este un extraordinar orator, fapt cum nu se poate mai binevenit într-o țară fără deprinderea și cultul scrisului și al cititului și în care o prelegere publică reușită a contat mai mult decât nașterea unei cărți .

Acestei elocințe întemeiate pe logica de fier și pe știința dozării argumentelor îi datorează Titu Maiorescu autoritatea morală și capacitatea de a da un sens literaturii române. Trebuie doar să precizez că toate aceste atribute nu ar fi cântărit atât de mult dacă nu ar fi fost asociate cu alte câteva trăsături. Este vorba de determinare, de credința luminoasă în biruința binelui și a adevărului, și mai ales de consecvență. La un loc, ele poartă numele de *caracter*. Ca și Kogălniceanu, Maiorescu a avut un proiect pe care l-a îndeplinit punct cu punct, cu o consecvență care îl face exponent al năzuințelor subconștientului nostru. ”

Eugen Negrici , *Iluziile literaturii române*

*tină (regionalism) - pământ
**magna cum laude* - (livresc) -apreciere superlativă acordată la trecerea unui examen (de obicei de absolvire) în învățământul universitar sau la obținerea unui doctorat;
* *elocvență, elocință* – arta de a vorbi frumos, emoționant, convingător .

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței „din aceeași spiță”. **6 puncte**
2. Menționează cu ce altă figură providențială a secolului al XIX-lea îl compară autorul pe Titu Maiorescu. **6 puncte**
3. Precizează care este atitudinea lui Eugen Negrici față de Titu Maiorescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care românii se lasă impresionați de Titu Maiorescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură a lui Titu Maiorescu datorită căreia Eugen Negrici consideră că el este o autoritate morală. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă mentorii spirituali ai unei generații au un rol sau nu în evoluția literaturii române, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Iluziile literaturii române* de Eugen Negrici, cât și la experiența personală sau culturală.

În redactarea textului , vei avea în vedere următoarele repere:
-formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare(norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Ileana mă purtase, de la început, în altă lume, şi, dacă renunţasem, aproape fără să îmi dau seama, la atâtea obiceiuri şi legături, simţeam după cele dintâi zile de toamnă ploioasă pofta amăgitoare a scrisului. Ştiam mai dinainte cât de cumplită este pentru mine această

muncă . Ştiam că voi rămâne zile şi nopţi de-a rândul închis în casă, măcinându-mi tinereţea, chinuindu-mă, veşnic nemulţumit de ceea ce scriam. Nu mai eram la prima carte şi cunoşteam toate etapele creaţiei; căci după neliniştea preliminarie, după izolarea aproape totală faţă de tot ce mă înconjoară , urma o poftă frenetică de scris , care se stingea însă după primele zile de lucru. Către sfârşitul cărţii, munca devenea strivitoare. Nu mai simţeam nicio bucurie în faţa manuscrisului, şi clipa când trebuia să mă aşez la masă mă deprima. [...] Căci singura mea nădejde era să sfârşesc cât mai repede cartea , să scap de obsesia aceasta, să devin din nou liber, tânăr, sănătos.

Mircea Eliade, *Nuntă în cer*

Notă!

Pentru **conţinut,** vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare- 1 p; logica înlănţuirii ideilor-1 punct ; ortografia-1 p; punctuaţia-1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat aparținând lui Mihai Eminescu sau Lucian Blaga.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere :

-evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/ literar sau într-o orientare tematică;

-prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;

-analiza a două elemente de structură, compoziție și limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc) .

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/ reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente-introducere, cuprins, încheiere-1 punct, logica înlănțuirii ideilor- 1 punct, abilități de analiză și argumentare- 3 puncte; utilizarea limbii literare- 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația-2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea- 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – profil real ; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- **Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate în barem.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.**

SUBIECTUL I (50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului secvenței date (de exemplu: Sensul expresiei este *din aceeași categorie/ din același neam* – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație –1 punct); **6 puncte**
2. Eugen Negrici îl compară pe Titu Maiorescu cu Kogălniceanu, cealaltă figură providențială a secolului al XIX-lea.- 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct ; **6 puncte**
3. precizarea atitudinii autorului care se desprinde din text (de exemplu admirație, respect) – 2 puncte; justificarea enunțului cu o secvență din text („nu mă voi strădui să-i enumăr marile, binecunoscutele calități pe care nu încetăm de un secol să le admirăm”)- 2 puncte ;
formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea motivului pentru care românii se lasă impresionați de Titu Maiorescu (de exemplu: Românii se lasă impresionați de Titu Maiorescu datorită dotării sale exceptionale / datorită genialității și precocității uimitoare) -4 puncte; explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea unei trăsături care se desprinde din textul dat (de exemplu elocința) : numirea trăsăturii – 1 punct –prezentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; abordare schematică ,ezitantă –2 puncte/ încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)
- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror 2 argumente adecvate opiniei formulate **2x2 puncte= 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele 2 argumente enunțate dezvoltare clară, nuanțată-2 puncte; încercare de dezvoltare, schematism-1 punct

2x2 puncte= 4 puncte

-raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 puncte; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 punct

3 puncte + 1 punct= 4 puncte

-formularea unei concluzii pertinente **1 punct**

-utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 puncte; utilizare parțial adecvată – 1 punct **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice -1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **2 puncte**

-respectarea noremlor de ortografie și punctuație (0-1 greșeli ortografice si de punctuație -1 punct ; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); **1 punct**

- așezarea în pagină , lizibilitatea. **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare , textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezentarea perspectivei din fragmentul dat **6 puncte**

- precizarea tipului de perspectivă narativă : perspectivă de tip subiectiv/lipsită de omniscienţă etc**.** **2 puncte**

- evidențierea perspectivei narative indicate, de exemplu: naratorul este și personaj, relatare la persoana I, caracter necreditabil al relatării, naratorul-personaj are vocația introspecțiilor agonizante/ setea naratorului- personajului de a-și autoanaliza trăirile legate de efortul sisific de a scrie. **4 puncte**

- prezentare adecvată și nuanțată, prin ilustrare cu exemple din fragmentul dat – 4 puncte
- prezentare ezitantă, prin raportare la fragmentul dat – 2 puncte
- încercare de valorificare a fragmentului – 1 punct

- utilizarea limbii literare – 1 punct ; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct, (0-1 greşeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuaţia – 1 punct (0–1 greşeli de punctuaţie – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte**)**

4 puncte

SUBIECTUL al III-lea 30 puncte

Conținut – 18 puncte

-evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural /literar sau într-o orientare tematică : precizarea perioadei, a curentului cultural/ literar sau a orientării tematice – 2 puncte; numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului literar precizat sau ale orientării tematice: 2x1= 2 puncte; evidențierea celor 2 trăsături, prin valorificarea textului 2x1 punct= 2 puncte **6 puncte**

- comentarea a două imagini/ idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat :
• precizarea temei- 2 puncte;
• comentarea a două imagini/ idei poetice relevante pentru tema textului poetic ales – 2x2 puncte= 4 puncte (comentarea clară și nuanțată a unei imagini/ idei poetice- 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct); **6 puncte**

- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție și de limbaj semnificative pentru textul poetic ales **2x3 puncte= 6 puncte**

• analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic – 3 puncte; analiza fiecărui element ales, cu încercarea de justificare a relevanței acestuia- 2 puncte ; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

REDACTARE – 12 puncte
- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
-logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
• relație adecvată între idei , între idei și argumente , formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
• relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante- 2 puncte
• schematism- 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului , sintaxa adecvată – 2 puncte, vocabular restrâns, monoton -1 punct) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori- 2 puncte; 2 eori – 1 punct **;** 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2puncte**
-punctuația (0-1 erori- 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori –0 puncte) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea. **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.